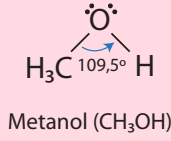

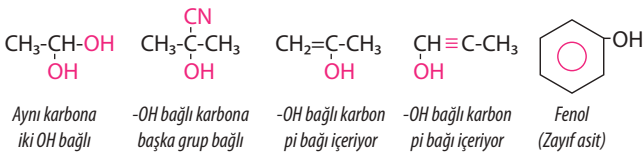
ALKOLLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ ve SINIFLANDIRILMASI

Alkoller sp^3 hibritleşmesi yapmış karbon atomuna 1 tane hidroksi (-OH) grubunun bağlanmasıyla oluşan organik bileşiklerdir. R-OH şeklinde gösterilirler.

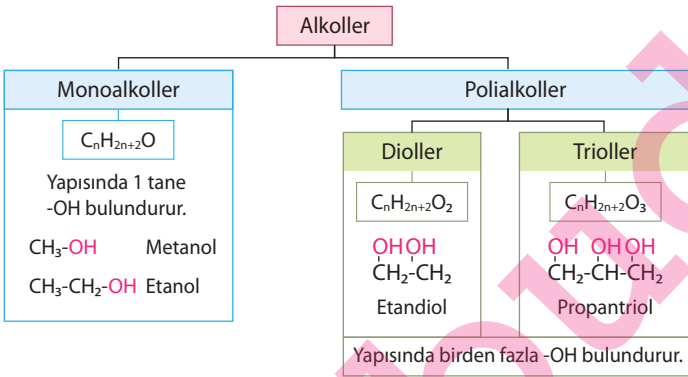
Genel formülü: $C_nH_{2n+2}O$
 R-O-H Bağ Açısı: $109,5^\circ$
 Molekül geometrisi: Kırık doğru
 C atomunun Hibritleşme türü: sp^3

-OH grubunun bağlı olduğu karbona başka bir fonksiyonel grup bağlı ise bu bileşik **alkol değildir**.
 -OH grubunun bağlı olduğu karbon pi bağı içeriyorsa bu bileşik de **alkol değildir**.

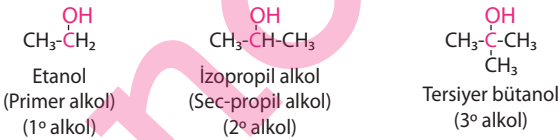
Bu bileşikler alkol değildir!

Primer, Sekonder ve Tersiyer Alkoller

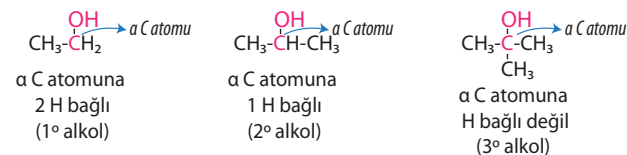
Hidroksil grubunun bağlı olduğu karbon atomuna:

- Başka bir karbon atomu bağlıysa alkole **birincil (primer) alkol**,
- İki farklı karbon atomu bağlıysa alkole **ikincil (sekonder) alkol**,
- Üç farklı karbon atomu bağlıysa alkole **üçüncül (tersiyer) alkol** denir.

Fonksiyonel grubun bağlı olduğu karbon atomuna **α karbon atomu** denir.

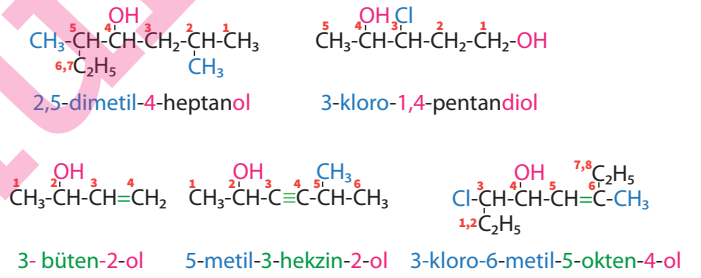
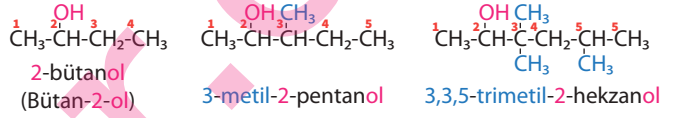
-OH grubunun bağlı olduğu α karbon atomuna 2 tane H atomu bağlı ise **primer alkol**, 1 tane H bağı ise **sekonder alkol**, H bağı değilse **tersiyer alkol** adlandırılması yapılır.

ALKOLLERİN ADLANDIRMA KURALLARI

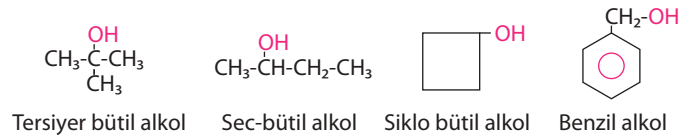
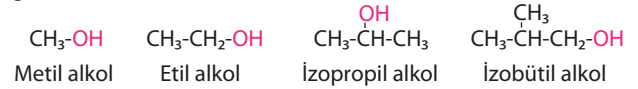
- 1- Hidroksil grubunun bulunduğu en uzun karbon zinciri seçilir.
- 2- Hidroksil grubuna en yakın uçtan başlanarak zincirdeki karbon atomlarına numara verilir.
- 3- Zincirde bulunan alkil gruplarının ve heteroatomların yeri ve adı belirtilir.
- 4- Hidroksil grubunun yeri belirtilir ve alkanın adının sonuna **-ol** eki getirilir.
- 5- Molekülde birden fazla hidroksil grubu varsa yerleri belirtilip adlandırmadaki -ol ekinin önüne **di-, tri-, tetra-** gibi ekler getirilir. Molekülde iki tane hidroksil grubu varsa **-diol**, üç tane hidroksil grubu varsa **-triol** eklerinden biri getirilir.
- 6- **İkili ya da üçlü bağ** içeren doymamış alkol molekülleri adlandırılırken ikili ya da üçlü bağların yerleri belirtilir. Zincirdeki karbon sayısına göre hidrokarbonun adından sonra hidroksil grubunun yeri belirtilip -ol eki getirilir. -OH grubu ikili ve üçlü bağa göre önceliklidir.

BAZI ALKOL BİLEŞİKLERİNİN ADLANDIRILMASI

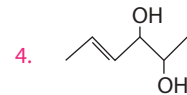
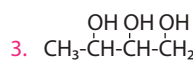
ALKOLLERİN ÖZEL ADLANDIRILMASI

-OH grubunun bağlı olduğu **alkil adı** söylenip sonuna **alkol** sözcüğü getirilir.

ETKİNLİK

Aşağıdaki alkollerin IUPAC adlarını yazınız.

CEVAPLAR:

1. 4-izopropil-2-metil-1-heptanol. 2. 4-kloro-5-metil-1-siklobütül-2-hekzanol. 3. 1,2,3-bütantriol. 4. 4-hekzen-2,3-diol